

PROVEDBA KYOTSKOG PROTOKOLA U REPUBLICI HRVATSKOJ

dr. sc. Siniša Ozimec

Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva

KLIMATSKE PROMJENE su promjene klime koje se pripisuju izravno ili neizravno aktivnostima čovjeka koje mijenjaju sastav globalne atmosfere, te koje se uz prirodnu promjenjivost klime promatraju kroz usporediva razdoblja

CILJ OKVIRNE KONVENCIJE UN-a o PROMJENI KLIME (UNFCCC):
(New York, Rio de Janeiro, 1992.)

Uspostaviti stabilnost koncentracije stakleničkih plinova u atmosferi na razini koja će spriječiti opasno antropogeno uplitanje u klimatski sustav. Takvu razinu treba postići u vremenskom roku dovoljnom da se ekosustavima omogući prirodna prilagodba klimatskim promjenama, da se osigura da proizvodnja hrane ne bude ugrožena i da se omogući daljnji gospodarski razvoj na održiv način

Stranke moraju štiti klimatski sustav na dobrobit sadašnjih i budućih generacija čovječanstva na temelju pravednosti i sukladno njihovim zajedničkim, **ali različitim obvezama i mogućnostima**

KYOTSKI PROTOKOL

- usvojen na 3. zasjedanju Konferencije stranaka (COP 3), 11.12. 1997.
- stupio na snagu 16.02. 2005.
- odnosi se na 6 stakleničkih plinova koji nisu pod nadzorom Montrealskoga protokola: CO₂, CH₄, N₂O, PFC-i i HFC-i, SF₆
- na dan 06.06. 2007. ima 175 stranaka: **174** države + EU
- Republika Hrvatska potpisala 11.03. 1999. kao 78. država potpisnica
- pregovori o visini emisije u baznoj godini (2001. – 2006.)
- ratificiran u Hrvatskom saboru, **27.04. 2007.** (*NN-MU 5/07*)
- stupio na snagu za Republiku Hrvatsku, **28.08.2007.** godine
- stranka Priloga B, obveza smanjenja emisije stakleničkih plinova za 5 % u razdoblju od 2008. do 2012., u odnosu na količinu u baznoj, 1990. godini.
- države provode domaće mjere, a mogu ih nadopunjavati primjenom mehanizama: CDM (mehanizam čistog razvoja); JI (zajednički projekti); IET (međunarodno trgovanje emisijama)

HIROSHI OHKI,
Predsjedavajući COP 3
Kyoto, 1997.

PREDUVJET RATIFIKACIJE KYOTSKOG PROTOKOLA

- utvrđivanje iznosa emisije za baznu, 1990. godinu
- fleksibilnost sukladno članku 4.6. UNFCCC-a
- Odluka 7/CP.12 (Nairobi, 2006). Na emisiju iz 1990. godine dopušteni je dodati 3,5 Mt CO₂ eq u svrhu definiranja razine emisije u baznoj godini.
- visina emisije iznosi: 31,12 Mt CO₂ eq + 3,5 Mt CO₂ eq = 34,62 Mt CO₂ eq (prema inventaru emisija iz 2006. za razdoblje 1990.-2004.)

POLITIKA EUROPSKE UNIJE U PODRUČJU KLIMATSKIH PROMJENA

Obveze država članica do 2020. godine:

- smanjenje emisije stakleničkih plinova za 20% u odnosu na razinu 1990. (Kyotski cilj za EU je -8 %); prijedlog za zemlje u razvoju: -30 %
- povećanje udjela obnovljivih izvora energije do 20% u ukupnoj potrošnji energije (min. 10 % biogoriva u prometu)
- povećanje energetske učinkovitosti, tj. ušteda ukupne potrošnje energije u EU za 20 %
- integrirana energetska politika i politika za ublaženje klimatskih promjena

ZAHTJEVI ZA ISPUNJAVANJE OBVEZA IZ KYOTSKOG PROTOKOLA

- izračunati iznos jedinica dodijeljene kvote (assigned amount of unit, AAU);
- uspostaviti Nacionalni sustav za izračun i izvješćivanje o antropogenim emisijama iz izvora i uklanjanja pomoću ponora;
- uspostaviti Registar emisija stakleničkih plinova (AZO);
- izrada izvješća o provedbi politike i mjera smanjenja emisija stakleničkih plinova i projekcijama emisija;
- Nacionalno izvješće o promjeni klime
- UREDBA O PRAĆENJU EMISIJA STAKLENIČKIH PLINOVA U REPUBLICI HRVATSKOJ (*NN 1/07*)
- NACIONALNA STRATEGIJA ZA PROVEDBU UNFCCC I KYOTSKOG PROTOKOLA U REPUBLICI HRVATSKOJ, S PLANOM DJELOVANJA (lipanj, 2007.)

KYOTSKI PROTOKOL I ŠUMARSTVO

- članak 3.3 “...uklanjanje ponorima kao rezultat izravne promjene u korištenju zemljišta nastale ljudskim djelovanjem te **aktivnostima u šumarstvu**, ograničene od 1990. godine na pošumljavanje, ponovno pošumljavanje i krčenje šuma, mjerene kao dokazive promjene zalihe ugljika u svakom obvezujućem razdoblju, koristit će se za ispunjavanje obveza stranaka Priloga I. ...”

- članak 3.4. “...svaka će stranka Priloga I. dostaviti podatke...kako bi se odredila njezina razina **zaliha ugljika** iz 1990. te omogućila procjena u idućim godinama... Konferencija stranaka će donijeti odluku o tome koje će se dodatne aktivnosti ljudskog djelovanja u vezi s promjenama emisija stakleničkih plinova iz izvora i uklanjanja u kategorijama promjene korištenja zemljišta i **šumarstva**, dodati ili pak oduzeti od dodijeljene kvote... Stranka može odabrati primjenu takve odluke o ovim dodatnim aktivnostima...pod uvjetom da se odvijaju od 1990. godine.”

- šume i šumsko zemljište prekriva 43,7 % ukupne površine Hrvatske;
- oko 95 % šuma nastalo je prirodnim pomlađivanjem;
- čista sječa šume (deforestacija) je zabranjena;
- postojeći iznosi ponora (uklanjanja) CO₂ u šumarstvu izračunati su prema podacima o godišnjem prirastu i sječi;
- za provedbu mjera povećanja zalihe ugljika u šumama potrebno je utvrditi bilancu ugljika u šumama, kako bi se donijela ispravna odluka sukladno članku 3.4 Kyotskog protokola
- korištenje šumske biomase kao obnovljivog izvora energije ima veliki potencijal kao mjera za smanjenje korištenja fosilnih goriva

USPOREDBA IZNOSA UKLANJANJA STAKLENIČKIH PLINOVA U SEKTORU KORIŠTENJA ZEMLJIŠTA I ŠUMARSTVA (Gg CO₂ eq)

Hrvatska -16.321

Mađarska -3.964

Slovenija -5.561

Belgija -3.359

Francuska -64.805

Finska -17.485

Poljska -26.159

Japan - 96.099

Hvala na pozornosti !

